

„Moderna nieznaną”

Na tej trasie poznamy Gdynię na styku Śródmieścia i portu, odkryjemy zróżnicowanie moderny gdyńskiej oraz skalę talentu znakomitego architekta Wacława Tomaszewskiego, projektanta sześciu obiektów na trasie.

Jej początek stanowi powojenny **budynek Dworca Miejskiego**, zaliczany do najciekawszych realizacji w kraju. Na Placu Konstytucji przy dworcu, znajduje się także **Gmach Sądu Rejonowego**, jeden z najbardziej efektownych budynków publicznych w Gdyni. Obiekt zwraca uwagę ekspresyjnie wygiętą, półkolistą sylwetką. Jego wielkość tkwi także w świetnie zachowanych wnętrzach; holach i korytarzach m.in. z oryginalnymi elementami umeblowania oraz stolarki drzwiowej. W duchu stylistyki późnego Art-déco, utrzymane są budynki **Państwowego Instytutu Meteorologicznego** (nad którym góruje modernistyczna, stalowa wieża pomiarowa), **Domu Marynarza Polskiego (obecnie Rybaka)** oraz **Straży Pożarnej**. Dwa inne obiekty na Szlaku, znajdujące się w sąsiedztwie Domu Rybaka, prezentują już zgoła odmienną stylistykę.

Dom Marynarza Szwedzkiego to ciekawy przykład późnego funkcjonalizmu, który mieścił od początku hotel, konsulát szwedzki i kaplicę. Jednym z najlepszych przykładów konstrukttywizmu w polskiej architekturze międzywojennej jest obiekt **Miejskich Hal Targowych - MHT**, nawiązujący do dokonań inżynierów francuskich, jak np. hangar lotniska Orly z 1916 r.

Na Placu Kaszubskim 1 stoi okazała modernistyczna kamienica z fotogenicznymi, rytmicznymi uskokami oraz narożnymi balkonami. Nie mniej interesującym obiektem jest kamienica narożna na **Portowej 13-15**, która przykuwa uwagę trzema rzędami trzykondygnacyjnych wykuszy. Kierując się na ulicę Żeromskiego, koniecznie wstąpmy na pyszną kawę do klimatycznego „Cafe Strych” w dawnym domku rybackim. Ulicą Żeromskiego dojdziemy do **budynku YMCA**, zaprojektowanego tuż po wojnie, ufundowanego z funduszy amerykańskiej YMCA. Budynek zwraca uwagę ceglana fasadą, szeregiem okrągłych okien typu bulaj oraz śmiałym zastosowaniem luksfer od strony ulicy Żeromskiego. Vis à vis wejścia budynku YMCA stoi efektowny „kryształowy” **budynek Izby Arbitrażowej Bawelny**, którego jasną elewację zdobi napis „Dom Bawelny”. Idąc prosto Żeromskiego dotrzemy do Trasy 1 Szlaku. Natomiast wcześniej, skręcając w Pułaskiego, dojdziemy do **budynku Państwowego Instytutu Meteorologicznego**, po drodze mijając powojenny obiekt **Kantyny Marynarki Wojennej**, o interesującej bryle, inspirowanej modernizmem lat 30-tych.

Atrakcje na Szlaku

- **Wnętrze Sądu Rejonowego**, z zachowaną oryginalną stolarką drzwi, ławami w holach, stylistyką dekoracji lamperii, posadzek
- **Miejskie Hale Targowe** – możliwość obejrzenia od środka konstrukcji budynku, a także dokonania zakupów m.in. świeżych ryb w pobliskiej małej hali rybnej
- **Budynek YMCA** – możliwość obejrzenia części oryginalnych wnętrz
- **Café Strych** Plac Kaszubski 7 – na trasie szlaku znajduje się jedna z najbardziej niezwykłych gdyńskich kawiarni, umiejscowiona w starej chatce rybackiej. - punkt partnerski szlaku, m.in. książki i prasa o modernizmie.

1

Dworzec PKP
pl. Konstytucji 1

Wacław Tomaszewski
i Lech Zalewski

1950-1955 r., 1956-1959 r.

2

Gmach
Sądu Rejonowego
(dawniej Sąd Okręgowy,
Grodzki i Prokuratury)
pl. Konstytucji 5

Z. Karpiński,
T. Sieczkowski
i R. Sołyński

1936 r.

3

MHT
– Miejskie
Hale Targowe
Wójta Radkego 36

Jerzy Müller
i Stefan Reichman

1938 r.

4

Dom Rybaka
Jana z Kolna 27

Wacław Tomaszewski

1927 r.

5

Dom
Marynarza Szwedzkiego
Jana z Kolna 25

Stanisław Płoski

1936 r.

6

Budynek
Straży Pożarnej
Władysława IV 12-14

Teodor Malczyk

1949-1956 r.

7

Kamienica
Szudziłowskich
plac Kaszubski 1

Włodzimierz Prochaska

1930 r.

8

Budynek biurowy
obecnie Policja
Portowa 13-15

Wacław Tomaszewski

1936 r.

9

YMCA
Zeromskiego 26
(róg Derdowskiego)

Stefan Koziański
i Bohdan Damięcki

1948-1951 r.

10

Budynek
Izby Arbitrażowej
Bawelny
tzw. „Dom Bawelny”
Derdowskiego 7
/róg Zeromskiego

Wacław Tomaszewski

1938 r.

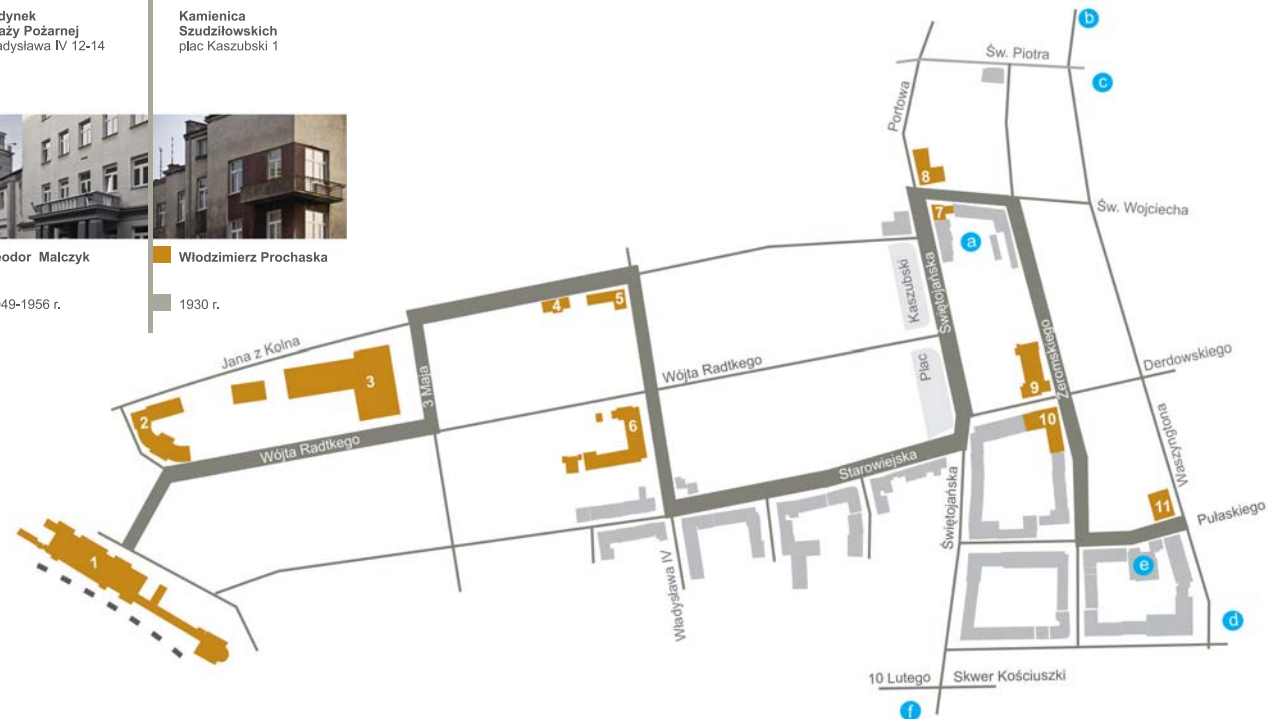
11

Budynek Państwowego
Instytutu
Meteorologicznego
Waszyngtona 42

T. Doberski, nadbudowa
Wacława Tomaszewski

1927 r. i 1929 r.

■ budynki wyróżnione na trasie ■ inne budynki

a Café Strych b Klub Filmowy c Klub Muzyczny „Ucho” d Centrum Gemini e Kantyna Marynarki Wojennej f Gdynia InfoBox